

Aan: Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Lijnden, 23 maart 2022

Betreft: Zienswijzen met betrekking tot het besluit Regels versterking Groene
ontwikkelingszone, zaaknummer 2022-002494

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij sturen wij u onze zienswijzen ten aanzien van de door u voorgestelde rekenmethodiek ter beoordeling of initiatieven in de GO voldoen aan de in het besluit vereiste natuurontwikkeling. Hoewel elk van de hierna volgende zienswijzen een separaat issue behandelt, zijn wij ons ervan bewust dat er soms overlap is, omdat een en hetzelfde aspect van de rekenmethodiek soms meerdere issues oplevert.

1. Afbakening begrip 'zonnepark'

Bij de huidige systematiek en rekenregels van de *Regels versterking Groene ontwikkelingszone*, wordt onder 'zonnepark' verstaan: de gehele bruto oppervlakte van het plangebied; dus de technische installatie met alle onderhoudspaden en groen tussen en om de paneelvelden, de hekwerken en ook alle landschappelijke inpassing buiten het hekwerk.

Dit heeft als gevolg dat elementen met een positieve bijdrage aan natuur zowel meetellen bij de Impactpunten (negatief) als bij de Versterkingsmaatregelen (positief). Om dit te compenseren, heeft de provincie het aantal basispunten voor zonneparken relatief laag gehouden ten opzichte van andere soorten ontwikkelingen. In de regel wordt het inrichten van 10% van het plangebied met groene inpassing als minimum gezien, en hieraan voldoet dan ook het gemiddelde zonnepark. Echter, als het plangebied door de initiatiefnemer juist groter is gemaakt om méér groen te faciliteren, is de werkelijke impact per hectare lager dan bij het gemiddelde zonnepark. Door bij de gehanteerde definitie een statisch aantal van 400 basispunten te hanteren, wordt aan deze impactreductie geen recht gedaan.

Wijzigingsvoorstel: Wij begrijpen dat het moeilijk is om de basispunten variabel te maken. Door echter de definiëring van het begrip 'zonnepark' aan te passen, kan een acceptabel compromis worden bereikt. In een plangebied voor een zonnepark onderscheiden we grofweg twee gebieden: het gebied waar alle technische installaties zich bevinden en waar de opwek plaatsvindt (binnen het

hekwerk) en de landschappelijke inrichting en natuurontwikkeling (buiten het hekwerk). Deze opzet geldt voor vrijwel alle zonneparken. Wij stellen voor om in de invultabel bij de Impactpunten alleen de oppervlakte binnen het hekwerk als 'zonnepark' aan te merken. Ook met die afbakening is de impact van een zonnepark laag en binnen het hekwerk is nog steeds een groot deel van de oppervlakte niet bebouwd/groen, dus is het lagere aantal basispunten nog steeds terecht.

2. Conflict tussen impactwaarden en versterkingswaarden

Een andere discrepantie doet zich in het huidige model voor in gevallen waarin een zonnepark (nieuwe functie) aangelegd wordt binnen een gebied dat in de GO is aangewezen als toekomstige EVZ en waar bovendien aardkundige waarden gelden. In dat geval levert een natuurelement met 1.000 basispunten in de categorie Versterkingsmaatregelen binnen dat zonnepark door de toeslagfactoren meer negatieve punten op dan positieve. Dat doet de beoogde stimulans voor de biodiversiteit dus teniet, want de daarvoor ingezette ruimte kan dan beter gebruikt worden voor het plaatsen van zonnepanelen dan voor het inrichten van versterkingsmaatregelen.

Rekenvoorbeeld:

Er is binnen een zonnepark 1 hectare *Kruiden- en Faunarijke akker* voorzien. Dit zonnepark bevindt zich in een groene ontwikkelingszone en de gronden hebben aardkundige waarden. Dit betekent bij de Impactberekening dat deze 1 hectare van het zonnepark met 400 basispunten door de 3 vermenigvuldigingsfactoren (nieuwe functie x1.5, aardkundige waarde x1.5 en EVZ x1.25) in de huidige systematiek een negatieve score van 1.125 punten oplevert.

Diezelfde hectare *Kruiden- en Faunarijke akker* wordt 25 jaar in stand gehouden. Bij het berekenen van de Versterkingsmaatregelen betekent dat dat de 1.000 basispunten door de vermenigvuldigingsfactoren (tijdelijkheid x0.7 en factor bijdrage aan EVZ x1.25) uiteindelijk maar een positieve score geeft van 875 punten. Zo levert een hectare met *Kruiden- en Faunarijke akker* in een zonnepark dus per saldo een negatieve impact op van 250 punten.

Wijzigingsvoorstel: Als bij de Versterkingsberekening de basispunten minimaal op 1.500 worden gezet, wordt voorkomen dat versterkingsmaatregelen uiteindelijk een negatief saldo kunnen hebben. Nog beter is om de basispunten van een zonnepark bij de Impactberekening te verlagen. Dit laatste heeft onze voorkeur, ook gezien zienswijze 5. verderop in dit betoog.

3. De toeslagfactoren worden bij de impactberekening cumulatief berekend in plaats van evenredig

Als er meerdere verhogingsfactoren van kracht zijn, dan worden deze in de huidige Excelformule cumulatief berekend. Dus: Zonnepark (Y) met nieuwe functie (A) en aardkundige waarde (B) en EVZ (C) levert de formule $((Y*1,5)*1,5)*1,25$ op, met als uitkomst $400 \times 1,5 = 600 \times 1,5 = 900 \times 1,25 = 1.125$ punten. Toeslag B wordt dus berekend over de uitkomst van de toeslagberekening van A en toeslag C weer over de uitkomst van de toeslagberekening van B. In geval er meerdere toeslagen van toepassing zijn wordt er dus toeslag berekend over de toeslagen.

Ons inziens is echter bedoeld: $Y + ((Y*1,5-Y)=200 + (Y*1,5-Y)=200 + (Y*1,25-Y)=100) = 900$. Hierbij wordt elke toeslag separaat berekend over de basispunten, en worden aan het einde alle toeslagen bij de basispunten opgeteld. Zoals u ziet levert dat een significant verschil op.

Wijzigingsvoorstel: Pas de formule in het Excel-format aan op de juiste berekening.

4. Tijdelijkheid ook mee laten wegen bij de Impactberekening

Bij de Versterkingsberekening wordt de tijdelijkheid van een maatregel expliciet meegewogen en dit leidt tot lagere punten. Ons inziens zou het terecht zijn om de tijdelijkheid van een zonnepark dan óók expliciet en in ongeveer dezelfde mate mee te laten wegen bij de Impactberekening.

Wijzigingsvoorstel: Voeg bij de Impactberekening een kolom 'Tijdelijke impact' toe met een verlagingsfactor van 0,7.

5. Hoogte basispunten zonnepark ten opzichte van andere ontwikkelingen

Wij zijn ons ervan bewust dat zonneparken bij de Impactberekening al een relatief laag basispuntenaantal van 400 hebben gekregen. Ons inziens doet dit echter in verhouding tot de basispunten van andere ontwikkelingen nog steeds onvoldoende recht aan de realiteit. In vergelijking met bijvoorbeeld een woonwijk, die 6000 basispunten heeft (los van de bebouwing waarvoor extra impactpunten worden berekend) is de impact van een zonnepark zeer veel lager. Een woonwijk is weliswaar waarschijnlijk ook deels groen, maar er is ook een fors deel (permanente) verharding, er wordt meestal jaren aan gebouwd, er wordt 24/7 door mensen geleefd met alle verstoringen van dien, het heeft een forse CO2-footprint (alleen al door alle verkeer), de bodem wordt zwaar verstoord, etc. etc.

Een zonnepark:

- wordt 25 jaar lang met rust gelaten (zelden mensen, voertuigen of machines op het terrein);
- heeft geen verkeersaantrekkende functie;
- kent géén verstoring van de omgeving door licht, geluid, geur, trilling of beweging;
- levert geen CO2-uitstoot op;
- kent géén verhard oppervlak (alleen een klein deel semi-verhard) en levert dus geen vermindering van infiltratie op;
- wordt in 3 maanden tijd gebouwd met nauwelijks lawaai of zwaar materieel;
- heeft in zuidopstelling evenveel positieve als negatieve effecten op de bodem;

Wijzigingsvoorstel: Verlaag het basispuntenaantal voor een zonnepark bij de Impactberekening van 400 naar 250 punten.

6. Aanvullingen op 'Speciale elementen' bij de Versterkingsmaatregelen

Bij de Versterkingsmaatregelen missen wij een aantal 'speciale elementen' die bij ecologisch ingerichte zonneparken vaker worden toegepast, zoals:

- Bijenhôtels (gericht op inheemse wilde bijen, voorstel: 30 punten per m2 'bewoonbaar oppervlak')
- Keverbanken (voorstel: 10 punten per strekkende meter)

- Leemheuveld: nestelgelegenheid voor gravende bijen en andere insecten (voorstel: 30 punten per heuvel)
- Grootwildcorridor: passeerbaarheid van het hekwerk rondom het zonnepark voor groot wild (voorstel: 1.000 punten per corridor, want is een zeer ingrijpende maatregel)
- Maatregelen om botsingen met wild te verminderen (is maatwerk, maar wellicht expliciet benoemen in de Toelichting).

Wijzigingsvoorstel: Voeg de genoemde maatregelen toe met een bijbehorend puntenaantal. Dit voorkomt extra maatwerk bij de beoordeling van initiatieven.

7. Berekening van 'Speciale elementen' bij de Versterkingsmaatregelen

Bij de berekening van de 'speciale elementen' geldt dat de oppervlakte in hectare (nu in de verticale kolom de enige rekenmaat) eigenlijk geen relevante rekenmaat is. Bij deze elementen gaat het om strekkende meters (takkenrillen, stobbenwallen) of om absolute aantallen (nestkasten, faunatunnels, boombruggen, etc.).

Wijzigingsvoorstel: Voeg voor de kolom 'Opp (ha)' een extra kolom in bij de Speciale elementen, met bij elk element de relevante rekenmaat. Wijzig de kleur van de kolom 'Opp (ha)' bij Speciale elementen en geef deze een generiekere titel, zodat duidelijk is dat hier een andere rekenmaat geldt. Leg dit uit in de Toelichting.

8. Verwoording van 'Speciale elementen' bij de Versterkingsmaatregelen

Tenslotte maken we nog een kanttekening bij de verwoording van sommige van de Speciale elementen, zijnde de zoogdiertunnel en de herpetofaunatunnel. Dit zijn ondergrondse elementen die gebruikt worden om onder infrastructuur of bouwwerken door te gaan, die anders een belemmering zouden zijn. Bij zonneparken geldt dat het omringende hekwerk een belemmering is voor de aanwezige fauna, maar dit wordt niet opgelost met tunnels, maar met speciale kleinwilddoorgangen in het hekwerk en door het hekwerk pas op 10 cm vanaf de grond te laten beginnen.

Wijzigingsvoorstel: Hernoem 'Kleine zoogdiertunnel' naar 'Kleine zoogdiertunnel of hekwerkdoorgang', en hernoem 'Herpetofaunatunnel' naar 'herpetofaunatunnel of rondom ≥ 10 cm doorgang onder hekwerk (telt als één doorgang)'. Neem in de toelichting een tekst op over de Speciale elementen, en omschrijf daarin ook eventuele aanvullende maatregelen die middels een maatwerkbeoordeling extra Versterkingspunten kunnen opleveren.

Tot zover onze zienswijzen. Wij zijn benieuwd naar uw reactie en wensen u veel succes bij de beoordeling.

Met vriendelijke groet,
TPSolar B.V.

